MIJLOCAȘII — „INFANTERIA NE

Circulă în fotbal o afirmație, cu ușoară nuanță de paradox, după care *meciurile se cîștigă nu în fața porților ci LA MIJLOCUL TERENULUI*; o afirmație în egală măsură exactă sau inexactă ca și cea după care *„războaiele se cîștigă în spatele frontului"*. Evident, în fotbal, stăpînirea terenului, zona unde „se face jocul", unde se concep atacurile sau începe organizarea apărării, își are marea ei importanță, dar noi nu vom merge către absolutizarea ideii, către ridicarea ei la rang de verdict, căci însăși jocul acesta, atît de „mobilat" cu reguli riguroase dar și cu... contradicții, ne-ar putea servi probe contrarii. În definitiv, cîte echipe n-au stăpînit, într-un meci sau altul, mijlocul terenului dar n-au putut obține totuși decizia ?!

Mergem atunci către respingerea ideii ?

Cu atît mai puțin ; pentru că — în fond — o echipă de fotbal este O CONSTRUCȚIE, UN ORGANISM, *a cărui vigoare dă tocmai armătura sa centrală*, pilonii săi de susținere. Iar studiul evoluției jocului de-a lungul deceniilor cu care se numără existența modernă a acestui sport, ne arată că *întrecerea tactică s-a dat, în primul rînd, tocmai pentru obținerea superiorității asupra adversarului în această zonă a terenului.* Și — ca un firesc corolar — pentru întărirea acestui complex, care se cheamă ECHIPA, *tocmai în compartimentul său median*, primul chemat să sară cînd sună goarna bătăliei.

Am ajuns astfel să-i numim pe campionii acestei bătălii : MIJLOCAȘII.

Că erau numiți (în WM-ul, azi depășit) *„punctele retrase ale careului magic"*, că li se zice azi, în diverse concepții tactice, *„pistoane"*, *„cărăuși"*, *„motoare"*, *„oameni de legătură"*, că unul dintre ei atinge chiar satisfacția titlului de *„conducător de joc"*, ei rămîn aceiași. SÎNT MIJLOCAȘI !

Rămîn eternii oameni de efort, cărora li se cere să și trudească să și creeze ; să fie și anonimi, și scînteietori ; să și anuleze — prin marcaj — strălucirea unui adversar, să și muncească pentru aureola unui partener. SĂ FIE MIJLOCAȘI !

Ei nu primesc aplauzele cuvenite unei robinsonade care deviază balonul de pe linia porții în ultimul minut ; smulg rarisim murmurele de admirație pentru un plonjon artistic din care se șutează cu capul ; și așteaptă poate o carieră întreagă pentru ca în finala Cupei să facă acea cursă de o jumătate de teren, urmăriți și apoi „placați" de coechipieri în entuziasmul înscrierii golului victoriei. SÎNT DOAR MIJLOCAȘI !...

Nici în formație numele lor nu se pronunță pregătit de pauza de efect care precede numele portarului sau urmat de ecoul prelungit al numelui extremului stînga. Ci șters, printre cei 11. PENTRU CĂ SÎNT MIJLOCAȘI !

Iar ziariștii și tehnicienii, cînd încep să umble la explicațiile teoretice ale înfrîngerii și o fac sub imperiul axiomei pomenite în primele noastre rînduri, de unde încep, de obicei ? DE LA MIJLOCAȘI...

De la acești doi oameni care poartă la noi, de regulă, tricourile 5 și 10...

Doi ? Uneori trei !

Și cu aceasta, facem un nou pas în tema paginilor noastre.

NEACȘU (Progresul) a deținut postul de mijlocaș dreapta în toate cele 1 350 de minute ale turului

ANCA („U" Cluj) și GHERGHELI (Dinamo Buc.) în cadrează în această fază pe Haidu

Cu destulă ușurință, STRÎMBEANU („U" Craiova) trece cu balonul printre doi adversari

DE CÎȚI MIJLOCAȘI ESTE NEVOIE ?

Întrebarea nu poate, evident, primi un răspuns definitiv. De regulă se răspunde : *„de atîția cîți sînt necesari pentru a cîștiga bătălia centrului cîmpului de joc"*. Așa că, în funcție de adversar, de tactica adoptată, de capacitatea jucătorilor însăși și — uneori — de fantezia sau inspirația antrenorilor, avem așezările 1—4—2—4, 1—4—3—3 sau, tot ca o variantă a sistemului cu patru fundași, 1—4—4—2.

Analizînd azi comportarea mijlocașilor în turul actualului campionat al Diviziei A, precizăm că luăm ca bază așezarea 1—4—2—4 și că *ne ocupăm deci de cei doi mijlocași „en titre"* (numerele 5 și 10) *nu și de „contraforturile lor", adică de acei jucători* (un atacant central sau extremă) *care pentru anumite faze de joc sau anumite partide se așează, practic, în linia mediană.* Așa face uneori *Nunweiller VI* care apare ca extremă dar atunci cînd adversarul atacă, devine al 3-lea om la mijloc. *Bungău*, la „U" Cluj, a avut și el de multe ori acest rol. Alteori, cel retras, este un atacant central (*Zamfir* la Farul, *Libardi* la Jiul și mai ales *Dobrin* la F.C. Argeș). Este și postura lui *Raksi* la A.S.A. Dar acest tip de mijlocaș trecător începe să se personalizeze ca un post aproape de sine stătător al „dirijorului". Un caz „sui generis" este cel al internaționalului *Cornel Dinu* de la Dinamo București care vine și el în postură de mijlocaș (chiar ofensiv !) nu din atac însă, ci de pe postul inițial de fundaș central, caz în care Stoenescu trece într-o poziție mai defensivă. Interesantă apare și poziția „libero"-ului în fața liniei de 4 fundași (a jucat uneori așa *Koszka* la Farul, alteori *Serfözö* la Crișul) și aceasta fiind tot o variantă a mijlocașului, nu a fundașului.

Am făcut această scurtă incursiune în diferitele *variante ale întăririi mijlocului echipei*, tocmai pentru a arăta că nu le ignorăm și a preciza că numai din considerente de metodică a analizei noi discutăm azi doar cuplurile clasice de mijlocași, adică jucătorii 5 și 10.

CINE TREBUIE SĂ JOACE LA MIJLOC ?

Privind tabelul jucătorilor folosiți pe acest post în turul Diviziei A, facem — prin simpla lectură a numelor — și o inventariere a „atu"-urilor celor chemați să-și asume sarcina de loc ușoară de a fi „lisantul" echipei.

Și găsim :

● RUTINĂ, LUCIDITATE ÎN TEREN : Lereter, Vătafu, Jenei, Badea, Koszka, Ștefănescu, Octavian Popescu etc.

● VITALITATE, CAPACITATE MARE DE EFORT : Petescu, Ghergheli, Neacșu, Dinu (Rapid), Angelescu, Anca, Ivan (Craiova), Prepurgel, Olteanu.

● TEHNICITATE RIDICATĂ : Nunweiller VI, Dușan, Dumitru, D. Popescu, Strîmbeanu, Siko.

● INTUIȚIE A JOCULUI, MOBILITATE : Șoangher, Pop, Dumitriu III, Ciutac, Iuhasz.

Credem că cititorul își dă seama că jucătorii citați ca exemple la una sau alta din calitățile mai sus înșirate le au, mai mult sau mai puțin, și pe celelalte. Este cazul lui *Ghergheli, Petescu, Nunweiller VI, Lereter, Dobrin, Anca, Dumitru, Strîmbeanu, Siko, O. Popescu, Dincuță, Iuhasz, Nuțu* și al altora, dar noi am încercat o grupare pe baza calității caracteristice.

Și ne permitem ca aici, unde încercăm să răspundem prin cele 4 puncte de mai sus, întrebării privind calitățile cerute mijlocașului ideal, să mai adăugăm două puncte, de astă dată fără ilustrări nominale :

● CAPACITATEA DE ADAPTARE LA DISCIPLINA DE JOC

● CURAJ, PERSONALITATE, INIȚIATIVĂ

DE UNDE VIN MIJLOCAȘII ?

Să apelăm din nou la tabelul cu jucătorii folosiți pe acest post. Vom face o constatare interesantă :

Cei mai mulți (și aproape cei mai buni) dintre mijlocașii noștri actuali *nu sînt mijlocași din vocație*, adică n-au apărut pe acest post și s-au fixat pe el. *Ei vin sau din linia de atac* (evident, în special din zona fostului inter), *sau, mai puțini, din linia de fundași.*

În prima ipostază apar jucători ca : *Lereter* (fost inter în echipa de aur a Politehnicii Timișoara, cu Gîrleanu, Ciosescu, Dinulescu, Boroș) ; *Ghergheli* (inter în echipa noastră de juniori U.E.F.A. și apoi la Viitorul), *Stoenescu* și *Pop* (ambii, inițial extreme dreapta !), *Badea, Zamfir, Silviu Stănescu, Tomeș, Nuțu, Marian Popescu* (toți, atacanți în prima parte a carierei fotbalistice). Chiar și *Nunweiller VI*, la un moment dat singurul dintre frați care juca atacant (un sezon, cel al debutului, a jucat la Dinamo numai în compartimentul ofensiv), vine acum în linia de mijloc. Se pare că e și tendința lui *Dumitriu III*, a tînărului orădean *Cociș*, a lui *Țurcan*, ca și a altora. *Experiența tehnică a driblingului, a păstrării balonului în luptă cu apărarea, a manevrelor de atac se dovedește un bun (Și NECESAR !) bagaj pentru cel ce vrea să dea randament ca mijlocaș.*

A doua categorie a mijlocașilor, folosiți azi în divizie, o constituie cei veniți din linia de fund : *Petescu* (stoper ca junior, dar — interesant ! — și extrem dreapta la U.T.A.), *Neacșu, Pexa, Mareș, Vornicu, Al. Georgescu, Pal, Chiru* și... iată chiar *Barbu* care a jucat un meci ca mijlocaș ! Fenomenul este totuși mai rar, dar *semnificativ pentru un alt aspect legat de jocul mijlocașilor care, de regulă, se împart în mijlocași de susținere și de acoperire sau* — mai plastic — *ofensiv și defensiv, după cum au avut tendințele anterioare funcției actuale în echipă.*

Exemple tipice : cuplurile *Badea—Koszka* la Farul, *D. Popescu—Jenei* la Steaua, *Ghergheli—Stoenescu* la Dinamo (acesta din urmă a jucat mult timp și fundaș), *Prepurgel—Olteanu* etc. Este azi o regulă pe care dinamica jocului o impune cu strășnicie ca LINIA DE MIJLOCAȘI SĂ AIBĂ ACEASTĂ BIVALENȚĂ, cu atît mai apreciabilă, în cazul cînd fiecare din cei doi are ambele capacități, pe care să și le asume, pe rînd, după cum o impun fazele.

POSTUL MARILOR RESPONSABILITĂȚI

Plecînd de la sarcinile cunoscute ale mijlocașului și încercînd să le punem în comparație cu potențele jucătorilor folosiți în turul Diviziei A, constatăm că antrenorii încredințează aceste tricouri de răspundere unor jucători pe care — cel puțin teoretic — se pot bizui. *Experiența competițională, stăpînirea de sine, gîndirea în teren și* — de ce n-am spune-o — *chiar vîrsta unor jucători* ca Lereter, Ghergheli, D. Popescu, O. Popescu, Neacșu, Badea, Koszka, Ștefănescu, Tomeș, Sandu, Siko, Iuhasz, Schweillinger, Nedelcu, Jenei, Vornicu (avînd aproape sau peste 30 de ani, și minimum 8—10 ani de activitate competițională) *constituie desigur și ele* — printre argumentele tehnice — *motivele determinante ale titularizării lor pe postul de mare răspundere, de mijlocaș.*

În ilustrarea acestei idei, vom arăta (susținuți de cifre) că ANTRENORII FAG FOARTE RAR EXPERIENȚE PE ACEST POST, *că se gîndesc mult cînd promovează un mijlocaș, mai ales un debutant.*

Iată, în toamna trecută, au debutat în Divizia A în total 78 de jucători.

Ei bine, din acest total, NUMAI 8 AU FOST MIJLOCAȘI : *Broșovschi, Dvorjak, Volmer, Beldeanu, O. Ionescu, Contardo, Dărăban, Pigulea* (Ignorăm pe cei cîțiva introduși întîmplător, numai cîteva minute în finaluri de partidă). Dar, și dintre cei 8 de mai sus, *Dvorjak* și *Dărăban* sînt debutanți doar prin promovarea echipelor lor în A ; *Contardo* și *Pigulea* au 25 și 26 de ani și au jucat mult în B ; iar *Broșovschi* și *Volmer* au luat contactul cu Divizia A mai întîi pe posturi de atacanți. Așa încît, la o atentă analiză, *numai în două cazuri* (BELDEANU, O. IONESCU) *antrenorii au încredințat cu curaj postul de mijlocaș unor debutanți tineri.*

Iată deci o reținere, o rezervă, a antrenorilor, în promovări, pe care n-o putem condamna și care conturează și mai bine dificultatea postului respectiv, responsabilitățile sale.

Clasamentul mijlocașilor în turul Diviziei A, alcătuit după notele revistei „Fotbal", de către cititorul Gabriel Tomescu din Secuieni (Neamț) :

Mijlocași dreapta

1.	Petescu	8,00
2.	Strîmbeanu	7,78
3.	Ștefănescu	7,36
4.	O. Popescu	7,18
5.	Ghergheli	7,07
6.	Anca	7,07
7.	Pexa	6,93
8.	Dincuță	6,66
9.	Dinu (Rapid)	6,64
10.	Neacșu	6,60

Mijlocași stînga

1.	Lereter	7,66
2.	Ivan („U" Cr.)	7,61
3.	Dumitru	7,45
4.	Ciutac	6,86
5.	Nedelcu	6,86
6.	Sandu	6,76
7.	Antonescu	6,71
8.	Contardo	6,53
9.	Dărăban	6,36
10.	Schweillinger	6,33